

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANTHONY ELLUL**

Seduta tad-29 ta' Lulju, 2013

Citazzjoni Numru. 4/2008

**Alfred Debono u martu Theresa Debono ghal kull
interess li jista' jkollha u b'digriet tat-2 ta' Frar 2010 il-
kawza tkompliet ukoll f'isem Carmelo, Joseph u Mark
Anthony ahwa Debono wara l-mewt tal-attur**

Vs

Joseph Debono u Ignatius Debono

Permezz ta' sentenza preliminari tal-11 ta' Ottubru 2011 din il-qorti ddecidiet:

“13. Il-qorti ghalhekk wara li tichad l-eccezzjoni ta' nuqqas ta' kompetenza tilqa' l-ewwel talba tal-atturi u tikkundanna lill-konvenuti sabiex fi zmien tliet xhur millum jagħtu kont

tal-amministrazzjoni taghhom tal-beni tal-wirt ta' (i) Ignazio senior u (ii) Theordora mizzewgin Debono, ta' (iii) Dun Guzepp Grech u ta' (iv) Carmena Callus. Il-kont għandu jsir kif ighidu u jridu l-art. 389 u 390 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili. L-atturi jkollhom zmien ta' xahar mid-differiment li jmiss sabiex ighidu jaqblux jew le mal-kont u, jekk ma jaqblux, jindikaw il-partiti li jopponu u jfissru sew ir-raguni ghall-opposizzjoni. Jekk il-konvenuti jonqsu milli jagħtu dan il-kont fiz-zmien li qiegħed jingħatalhom, l-atturi jkollhom is-setgha fi zmien xhar mis-seduta li jmiss li b'nota mahlufa jispecifikaw is-somma li għandha tingħatalhom.”.

Konkluzjoni li l-qorti waslet għaliha wara li kkonfermat li:

“12. Ma huwiex kontestat illi l-konvenuti għandhom f'idejhom l-amministrazzjoni tal-wirt tal-persuni msemmija fir-rikors mahluf, u ma huwiex kontestat ukoll illi l-atturi għandhom sehem f'kull wirt u għalhekk interess fil-beni amministrati. Dan johloq fuq il-konvenuti l-obbligazzjoni li jagħtu kont tal-amministrazzjoni tagħhom u jagħti lill-atturi l-jedd li jingħataw dan il-kont.”.

Issa fadal it-tieni talba li taqra:-

“Tordna lill-konvenuti jew min minnhom sabiex iħallsu lir-rikorrenti dak li jirrizulta li jispetta lilhom mill-istess amministrazzjoni tal-beni komuni, kif ukoll is-sehem tar-rikorrenti mill-qbiela u kirjet li jigu mhalla lir-rikorrenti mill-kerreja – kollox kif intqal fuq u għar-ragunijiet fuq premessi.”.

1. Jekk it-tieni talba hija mahsuba biex tikseb bidla fissa-sistema ta' amministrazzjoni biex l-atturi jibdew jithallsu direttament mill-inkwilini, it-talba hija improponibbli jekk il-beni komuni ma jinqasmux. Is-sistema ta' amministrazzjoni għandu jkun wieħed li miegħu taqbel il-parti l-kbira tal-komproprjetarji, basta jkun ġust u ekwu għal kulhadd;
2. L-atturi għandhom jindikaw l-iskop tal-prova ta' kull xhud dikjarat u jsemmu kull xhud b'ismu;

3. Il-konvenuti qatt ma ghamlu xi att ta' amministrazzjoni minghajr ma kellhom l-awtorizzazzjoni u l-kunsens expressa tal-parti l-kbira tal-komproprjetarji;
4. Dwar l-ewwel talba, jidher li l-atturi ga jafu kull ma hemm x'taf fuq l-amministrazzjoni, u kull nuqqas ta' taghrif ma jahtux ghalih il-konvenuti li ghamlu minn kollox biex lill-atturi jgharrfuhom b'kollox;
5. Il-konvenuti kieni dejjem lesti li jhallsu lill-attur sehmu mid-dħul wara li jitnaqqsu l-ispejjez tal-amministrazzjoni, izda, billi l-partijiet qatt ma setghu jiltaqghu biex jiftieħmu dwar l-ispejjez, qatt ma setghet issir il-likwidazzjoni, izda l-konvenuti huma lesti li jhallsu lammont li jigi likwidat mill-qorti;
6. L-attur Alfred Debono għandu f'idejh flus kontanti tal-komproprjetarji u dawn għandhom jitqiesu biex issir il-likwidazzjoni;
7. Il-konvenuti jopponu għall-ispejjez ta' din il-procedura, u l-ispejjez kollha kagunati mill-intransigenza tal-attur għandu jħallashom hu.

Konsiderazzjonijiet.

L-Artikoli 389 u 390 tal-Kap. 12 jipprovdu:-

“389 (1) kull min hu obbligat li jagħti kont, għandu jipprezentah bid-dokumenti kollha li jiggustifikawh.

(2) Jekk xi wieħed mid-dokumenti jkun att pubblika, tkun bizznejjed li ssir riferenza għalih.

390 (1) Il-kont għandu jkun fi:

- (a) tifsira cara tal-hwejjeg li tagħhom għandu jingħata kont;
- (b) il-partiti tad-dħul;
- (c) il-partiti tan-nefqa;
- (d) il-bilanc li ghad irid jidhol u l-hejjeg li għandhom jittieħdu lura;

(2) Il-kont għandu jagħlaq b'rrijassunt.”.

Fil-15 ta' Novembru 2011 il-konvenuti pprezentaw dokument intestat ‘Rendikont’ (fol. 284) fejn iddikjaraw li:-

i. it-tagħrif li kien qegħdin jagħtu kien jibda mill-1987, “*Dana jingħad peress li l-esponenti bdew jamministraw il-proprijeta’ komuni tagħhom biss wara li gie nieqes missierhom (Carmelo Debono) u l-esponenti kollha, inkluz Alfred Debono, kienu jamministraw il-beni flimkien u kienu jattendu laqghat regolarmen. Minkejja i fuq premess l-esponenti kellhom sabiex ifissru sewwa x’gara mis-sena 1987 i hawn jiprovd i-dettalji (sa fejn jafu huma) ta’ x’sar u/jew x’setgha sar qabel dak in-nhar*” (fol. 284).

ii. Mill-introjtu li kien hemm sal-2008, hu hom Alfred Debono kien jispettah is-somma ta’ Ewro 4,733.17 sal-2008 u Ewro 4,810.99 sal-2011. Jirrizulta li b’cedola ta’ depozitu numru 883/2010 is-somma ta’ Ewro 4,734.52 giet depozitata favur l-atturi.

B’att gudizzjarju prezentat waqt is-seduta tat-18 ta’ Novembru 2011 l-atturi ddikjaraw l-oggezzjonijiet tagħhom għar-rendikont li pprezentaw il-konvenuti. Hi fuq din il-bazi li l-qorti trid tiddeciedi:-

(a) **Rendikont kellu jigi pprezentat mill-konvenuti u mhux ukoll minn Theodora Micallef u Moses Debono.**

Ir-rendikont gie pprezentat mill-konvenuti, pero hu wkoll iffirmat minn zewg ahwa li m’humix parti ghall-proceduri. Pero’ dan ma jbiddel xejn għaliex hu rendikont li taw il-konvenuti.

(b) **Oggezzjoni li r-rendikont beda mis-sena 1987.**

Is-sentenza preliminari ma tghidx minn liema sena l-konvenuti għandhom jagħtu rendikont. L-atturi jsostnu li r-rendikont kellu jingħata mid-data tal-mewt ta’ Carmelo Debono, cjo’ 17 ta’ Jannar 1975 in kwantu jippretentu li dak kien iz-zmien li kienu hadu taht idejhom l-amministrazzjoni tal-wirt ta’ Ignazio u Theodora konjugi Debono.

Mill-atti hu evidenti li kien hemm affarijiet li kien qegħdin jagħmlu l-konvenuti. Hekk per ezempju:-

- i. Kien hemm kont bankarju ma' BOV f'isem Ignatius Debono u Fr Gatt;
- ii. Fis-23 ta' Frar 1980 ghamel ftehim ma' certu Azzopardi (fol. 59) dwar garaxx numru 15, Triq Argotti, Floriana.
- iii. Joseph Debono kien jigbor qbiela dwar l-art ta' Gharram (ara ktieb ta' ricevuti fol. 80) imqabbla lil Filippo Attard. L-ewwel ricevuta ggib id-data tal-14 ta' Settembru 1980.

Pero jirrizulta li kien hemm affarijiet li fihom kien involut Alfred Debono. Hekk per ezempju:-

- i. kien il-hlas ta' taxxa ta' successjoni ta' Carmel Debono. Mir-ricevuti prezentati jirrizulta li kien hemm hlasijiet li saru minn Alfred Debono fl-24 ta' Jannar 1979 (fol. 167) u 14 ta' Gunju 1979 (fol. 173);
- ii. Kien hallas lill-ohtu Theodora Micallef sehemha u sehem hutu l-ohra, tal-kera dwar garaxx fil-Floriana ghas-sena 1998.

Pero' jidher li l-konvenuti nsew x'iddikjaraw fit-twegiba guramentata:-

*"1.2 Illi dwar il-hames paragrafu jigi spjegat li l-assi komuni huma indivizi bejn diversi familji. Fir-rigward tal-familja tal-kontendenti l-familja Debono tamministra s-sehem tagħha u dan billi l-ahwa kollha hlief Alfred (li jirrifjuta jattendi) jiitaqghu kull gimgha, nhar ta' tlieta fil-ghaxija, u jaġtu rendikont lil xulxin ta' x'gara u ma garax, u xi whud mill-familja Gatt kienu jattendu wkoll. **Biss ir-rikorrenti Alfred minn dejjem irrifjuta li jattendi għal-dawn is-seduti, ghalkemm mitlub jagħmel dan diversi drabi.** Iktar minn hekk wara li l-intimati u l-ahwa l-ohra bghatulu ittri biex jinfurmawh x'qed jigri, Alfred insista li ma għandhomx jintbagħatulu l-ebda korrispondenza ohra."* (enfazi tal-qorti, fol. 10).

Mela f'dan il-paragrafu qegħdin jikkonfermaw li Alfred Debono ma kienx jamministra l-għid.

Jigi rilevat ukoll li fis-sitt paragrafu tar-rikors promotur l-atturi ppremettew li l-konvenuti:

- a) qatt ma taw rendikont tal-amministrazzjoni;
- b) ghamlu kuntratti u ftehim ma' terzi minghajr ma kkonsultaw mal-atturi;
- c) qatt ma ddistribwew dik il-parti mill-introjtu li kienu intitolati ghaliha;

Il-konvenuti wiegbu li:

- a) għandhom il-proprijeta indikata fid-dokument A annessa mat-twiegħba (1.4);
- b) jafu li missierhom kellu diversi kontijiet f'isem id-ditta Ignazio Debono & Sons jew A.C.A. Debono, pero m'għandhom dettalji dwarhom (1.5);

Imbagħad fit-twiegħba guramentata filwaqt li huma jikkonfermaw li kellhom l-amministrazzjoni, ma llimitawx dan għal xi perjodu partikolari.

Meqjus dan kollu l-qorti taqbel mal-fehma tal-atturi. Ir-rendikont irid ikun shih, cjo' meta miet il-missier Carmelo Debono (17 ta' Jannar 1975).

(c) **Wirt ta' Ignazio u Theodora konjugi Debono.**

Minn dak li fehemet il-qorti, Ignazio Debono kellu ditta bl-isem A.C. & A. Debono. Fid-denunzja ta' Carmelo Debono jingħad “*del fu Ignazio*”. Minn din id-ditta Carmelo Debono, bhala wieħed mill-werrieta ta' missieru Ignazio Debono, kellu kwart indiviz (1/4)¹. Il-konsistenza tal-gid li kellha din id-ditta, kemm bhala mobbli u immobbli, kien konsiderevoli. M'huiwex car jekk dan il-gid kienx diga' jezisti fid-data tal-mewt ta' Ignazio Debono jew sarx wara u kif tqassam.

Fir-rendikont li taw il-konvenuti:-

- i. ma jingħadx fhix kien jikkonsisti l-wirt ta' Ignazio u Theodora konjugi Debono.

¹ Fit-testment ta' Ignazio Debono jissemmew hamest (5) itfal, Carmelo, Andreana, Giorgia u Antonio u Giuseppe ahwa Debono.

- ii. ma jissemewx il-hlasijiet li nghataw l-ahwa u li deheru bhala self.
- iii. ma jinghadx x'sar mill-flus tad-ditta A.C. & A. Debono. Minn dak li qegħda tifhem il-qorti jidher li dawn kienu nqasmu mal-werrieta ta' Giorgia Gatt, wahda mill-werrieta ta' Ignazio u Theodora konjugi Debono (ara dokumenti a fol. 158, 159, 160).

Dwar l-ilmenti tar-rikorrenti li:-

- i. **Ma nghatax rendikont tal-flus f'kontijiet bankarji dikjarati fid-denunzja causa mortis ta' Carmelo Debono, missier il-partijiet.**

Il-kawza ma titrattax dwar l-amministrazzjoni tal-wirt ta' Carmelo Debono. Għalhekk fil-fehma tal-qorti din l-oggezzjoni hi barra minn lokha għal dak li jikkoncerna l-patrimonju ta' Carmel Debono. Għal dak li jikkoncerna d-ditta A.C. & A Debono giä Ignazio & Sons, il-qorti fehemet li din kienet twaqqfet minn Ignazio Debono u li wara l-mewt tieghu din id-ditta baqghet topera. Il-qorti waslet għal din il-konkluzjoni meta pparagunat il-kontenut tad-denunzja ta' Maria Theresa Debono (li jidher li mietet lejn nofs is-snин hamsin²) ma' dik ta' zewgha Carmelo Debono li miet fis-17 ta' Jannar 1975. Fid-denunzja ta' Carmelo Debono jissemma hafna iktar investiment.

- ii. **Esproprijazzjoni ta' mhazen 22/23, Triq Cejlu, Marsa.**

L-atturi jaqblu li dwar dan il-mahzen kullhadd kien thallas sehemu. F'dan ix-xenarju 'l fatt li l-atturi jilmentaw li dan ma giex rifless fil-partiti tad-dħul fir-rendikont li taw il-konvenuti, mhu tal-ebda pregudizzju. Jekk xi hadd mill-konvenuti rcieva mahzen f'Porte de Bombes bhala parti mill-kumpens għal tali esproprijazzjoni, din hi materja li taqa' 'l barra mill-oggett tat-talba. Kwalsiasi pretensjoni

² L-ewwel facċata tad-denunzja hi illegibbli ghalkemm jidher li giet prezentata fl-1954.

tal-atturi ghal xi rizarciment³ ma tistax tigi trattata f'proceduri li jitrattaw l-ghoti ta' rendikont minn min ikun qieghed jamministra gid.

i. **Fl-iskrittura tad-9 ta' Frar 2006 jissemew flus fis-Sudan u Tunes u l-konvenuti ma tawx rendikont taghhom.**

Din l-iskrittura saret bejn Fr Carmelo Gatt u l-konvenut Ignatius Debono u permezz tagħha ftehem li jinqasmu l-flus depozitati f'kont tal-BOV numru 13201353019 li kieni bejn il-familja Gatt u Debono (fol. 315)⁴. Fiha jingħad li:

"Il-flus li hemm is-Sudan, Tunes u fil-kontijiet tal-Bank of Valletta, Bridge Wharf, Marsa jibqghu ugwalment tal-familji Gatt u Debono, u hemm ukoll il-kaxxaforte f'numru 296 Main Street, Haz-Zebbug.".

Minkejja tali dikjarazzjoni l-qorti m'hijiex sodisfatta li l-konvenuti kieni qegħdin jamministrax xi kontijiet bankarji gewwa s-Sudan u Tunes. Il-qorti ma taqbilx mal-atturi li l-onus probandi kien fuq l-atturi li qegħdin jamministrax dawn il-flus. Dak dikjarat fl-iskrittura jindika li l-investiment li seta' kien hemm kieni komuni bejn il-familja Gatt u Debono. Kieku riedu l-konvenuti kellhom kull opportunita' li meta xehed Fr Gatt quddiem l-Assistant Gudizzjarju (ara verbal fol. 100), talbu tagħrif dwar flus fis-Sudan u Tunes. Il-konvenut Joseph Debono xehed: *"Qatt ma kelli u ma għandix dokumentazzjoni relatati mal-kontijiet li kien hemm f'Tunez u Sudan."* (fol. 218). Verzjoni li qatt ma giet kontradetta.

Rilevanti li fid-denużja li għamel Alfred Debono bhala wieħed mill-hames werrieta ta' missieru Carmel Debono ma jissemmew l-ebda flus f'Tunez jew Sudan.

³ L-atturi ddikjaraw: "Għaldaqstant l-atturi qegħdin jitkolu r-rizarciment min-naha tal-konvenuti ta' ammont fil-porżjon li jispetta lilhom li bih ikun jista' jinkera mahzen tal-istess daqs u ghall-istess ammont ta' zmien (madwar 15 il-sena)." (fol. 331).

⁴ Mill-atti jirrizulta li fid-9 ta' Marzu 2006 saret skrittura ohra (fol. 105) li biha l-istess firmatarji emendaw il-likwidazzjoni fis-sens li Ignatius Debono rcieva ssomma ta' Lm10,288.10 f'isem il-familja Debono.

(c) **Wirt ta' Carmela Callus.**

Carmela Callus mietet fl-10 ta' Dicembru 1989⁵. Ma jirrizultax li qabel dakinhar l-konvenuti kellhom l-amministrazzjoni tal-patrimonju tagħha. Id-denunzja tagħha jidher li saret mill-konvenut Joseph Debono, u bhala gid jissemmew biss immobbl. Skond testament magħmul fid-19 ta' Marzu 1983 hi nnominat lill-konvenut Joseph Debono bhala ezekutur testamentarju. Fl-atti m'hemmx provi dwar jekk l-ezekutur għamilx il-procedura kontemplata mil-ligi sabiex jigi kkonfermat fl-inkarigu mill-qorti volontarja. L-eredi tagħha huma s-subien ahwa Debono ulied Carmelo u Maria Theresa konjugi Debono.

L-atturi jilmentaw li:-

1. Paragrafu 26 m'huiwix komplet. Fil-fatt b'nota prezentata fis-27 ta' Dicembru 2011 (ara fol. 336) il-konvenuti ddikjaraw li Paragrafu 26 għandu jaqra: "*Il-flus proprjeta' ta' dan il-wirt u l-introjtu ta' l-istess sas-sena 1992 gie kollu diviz bejn l-ahwa Debono.*"
2. F'paragrafu 29 tar-renikont m'hemmx rifless id-dħul. Pero' dan hu rifless f'paragrafu 28 u spjegat ukoll f'paragrafu 25(b). Għalhekk l-ilment m'huiwix gustifikat.
3. Ma gie pprezentat ebda rendikont biex juru x'tip ta' kont bankarju kellha. Fid-denunzja ma jissemmewx kontijiet bankarji. Pero hu minnu li fis-seduta tal-5 ta' Lulju 2010 quddiem l-Assistant Gudizzjarju, Joseph Debono kien xehed: "*Id-denunzja ta' Carmela Callus għamilha jien. Naf li l-flus li kien hemm depozitati f'kont bankarju fissem Carmela Callus gew maqsuma bejn il-werrieta kollha u għandi l-firma ta' l-attur. Nipprometti li nesebixxi kopja tar-ricevuta tal-werrieta kollha tal-qsim tal-flus tal-kont ta' Carmela Callus.....*" (fol. 218). Fl-atti hemm ricevuta datata 14 ta' Lulju 1991 (fol. 20) fejn jingħad hekk:-

⁵ Ara denunzja prezentata fis-6 ta' April 1990.

“Ahna Nazju Alfred u Moses ahwa Debono ircevejna kull wiehed is-somma ta’ Lm516 li jirrigwardw il-flus li kelli jien (Joe) f’idi taz-zija il-mejta Carmela Callus. Ahna kuntent bihom u magħna l-ebda pretenzjonijiet fuq dawn is-suggett. Hawn taht iffirmati l-erba ahwa.”.

Wahda mill-firem hi ta’ Alfred Debono. Fic-cirkostanzi l-qorti temmen il-verzjoni li nghatat minn Joseph Debono ghalkemm ma pprezentax kopja ta’ rendikont bankarju.

(d) Proprieta’ komuni akkwistata mill-partijiet.

F’paragrafu 30 tar-rendikont (fol. 292) il-konvenuti għamlu riferenza għal dhul minn għalqa Ta’ Scamardi, Haz Zebbug li l-familja Gatt u Debono akkwistaw b’cens perpetwu b’kuntratt tat-3 ta’ Dicembru 1981 pubblikat min-nutar Dr Philip Saliba. M’ghandha x’taqsam xejn mal-amministrazzjoni tal-wirt tal-persuni li jissemmew fir-rikors promotur. Għalhekk l-atturi għandhom ragun fl-oggezzjoni li rregistraw.

(e) Ammont imħallas lil Alfred Debono.

L-atturi jilmentaw li s-somma ta’ Ewro 4,734.52 kienet giet sbankata mill-kont tal-BOV 13201353019 fi Frar 2006. Kien biss b’ittra legali fl-14 ta’ Jannar 2010 li ntbagħat cekk lil Alfred Debono għal din is-somma u mieghu kien hemm ittra legali “.... F’dan l-istadju ma hemm xejn iktar dovut mill-klijenti tieghi lil Alfred”. Fil-fehma tal-qorti l-atturi għandhom ragun jilmentaw meta tqies li:-

- Il-hlas messu sar fl-2006 meta Ignatius Debono rcieva s-sehem tal-familja tieghu mill-flus depozitati f’dan il-kont;
- Id-dikjarazzjoni fl-ittra legali tatik x’tifhem li huwa pagament għas-saldu.

Fl-att prezentat fit-18 ta’ Novembru 2011 l-atturi talbu li “[...] l-konvenuti jzidu l-ispejjeż inkorsi ghall-izbank ta’ din

is-somma flimkien mal-interessi ghall-perjodu kollu li l-konvenuti zammew illicitament l-imsemmija somma.”.

B'riferenza **ghall-wirt ta' Dun Guzepp Grech**, din hi trattata f'paragrafi 16-21 tar-rendikont. Fih jinghad li:

“L-uniku proprjeta’ iehor derivanti minn dan il-wirt huwa dak li jissemma fid-divizjoni bhala Dar numru 2, Sqaq nru 1, Notabile Road, H’Attard. Din il-proprjeta qatt ma kienet fil-pussess ta’ l-esponenti u ma jafux x’sar minnha.” (fol. 289).

F’dan ir-rigward fl-att li pprezentaw fit-18 ta’ Novembru 2011, l-atturi m’ghamlu l-ebda kummenti.

Il-konkluzjoni tal-qorti hi s-segwenti:-

i. Ir-rendikont moghti fir-rigward tal-amministrazzjoni tal-gid ta’ Ignatio u Theodora konjugi Debono m’huwiex sodisfacenti. Madankollu a bazi tal-oggezzjonijiet li ressqu l-atturi:-

Jekk wiehed kellu jibbaza l-kalkoli ghal dak li jikkoncerna flus fuq dak li jinghad fid-denunzia ta’ Carmel Debono, jirrizulta li s-sehem li kellhom il-familja Debono mill-investiment hu Lm107,023 mill-investimenti (ara sezzjoni B)⁶. Ifisser Lm21,404 (Ewro 49,859) ghal kull werriet ta’ Carmelo Debono. Mill-atti jirrizulta li matul is-snин kull wiehed mill-hamest ahwa ircieva s-somma ta’ Lm9,481 (Ewro 22,084) b’kollox Lm47,405 (Ewro 110,423), f’dak li gie deskrift bhala self (fol. 299-302).

Imbagħad hemm hlasijiet li saru lid-Dipartiment tat-Taxxi Interni fir-rigward tas-successjoni ta’ missierhom, Carmelo Debono. B’kollox thallsu Lm29,431 (Ewro 68,555) [ara ricevuti ta’ hlas a fol. ID9-ID20].

⁶ Qiegħed jingħad hekk ghaliex il-werrieta ta’ Andreana u Antonio ahwa Debono jidher li huma n-neputijiet, cjo’ ulied Carmelo Debono u Giorgia Gatt. Inoltre, il-qsim parpjali li sar matul is-snин dejjem sar bejn dawn iz-zewg familji, Debono u Gatt.

Il-qorti qegħda tifhem li l-hlasijiet saru kollha mill-investiment li kien hemm ghaliex m'hemmx prova li xi hadd mill-partijiet hareg xi flus minn butu.

Il-bilanc li jibqa' hu ta' Lm30,187 (€70,316). Wiehed irid jikkunsidra wkoll li nqasmu flus li kienu depozitati fil-Bank of Valletta u Ignatius Debono rcieva s-somma ta' Lm10,228 (€23,824) li minnhom l-atturi għandhom dritt għal Lm2,045.6 (€4,765). Għalhekk bejn wiehed u iehor tibqa' *unaccounted for* ic-cifra ta' Lm4,000 (€9,317.49) għal kull wieħed mill-ahwa Debono.

Ovvjament dawn l-osservazzjonijiet m'ghandhomx jiftieħmu li b'xi mod qegħdin jippreġudikaw dak li ser jingħad fil-parti dispozittiva tas-sentenza, izda huma osservazzjonijiet li l-qorti thoss li għandha tagħmel għaladbarba studjat l-atti voluminuzi.

ii. Ir-rendikont li nghata fir-rigward ta' Carmela Callus jidher li m'hemmx bazi ghall-oggezzjoni li jissemmew fl-att li l-atturi pprezentaw fit-18 ta' Novembru 2011.

iii. M'hemmx x'jingħad dwar l-amministrazzjoni tal-wirt ta' Dun Guzepp Grech mehud ukoll in konsiderazzjoni li l-atturi ma kkummentax.

Permezz tan-nota prezentata fit-8 ta' Frar 2012 l-atturi ssottomettew: “[...] *I-kont ta' amministrazzjoni huwa insodisfacenti wara erbgha snin li dam dan ir-rikors. Għaldaqstant l-atturi qegħdin jitkolu lil din l-Onorabbli Qorti sabiex ittihom is-setgħa li fi zmien xahar mis-seduta li din il-Qorti jogħgobha tiffissa b'nota mahluka jispecifikaw is-somma li għandha tingħatalhom*”. Fis-sottomissjoni jiet li saru waqt is-seduta tas-26 ta' April 2012 l-atturi semmew ic-cifra ta' **€339,497.24** (ara wkoll rikors tat-8/3/2013) bhala s-somma flus li jippreġendu. Pero' dan mingħajr ma taw ragunijiet kif waslu għal din is-somma. F'kull kaz m'huwiex possibbli li dan isir ghaliex I-Artikolu 394 tal-Kap. 12 jaapplika biss fejn ma jingħatax rendikont. Il-konvenuti taw rendikont fit-terminu stabbilit fis-sentenza parżjali, ghalkemm l-atturi m'humix jaqblu ma' dak li

ddikjaraw l-konvenuti. Ovvjament għandhom kull dritt li jikkontestaw ir-rendikont, pero' dan irid isir bil-mod li tikkontempla l-ligi.

Taqta' u tiddeciedi t-tieni talba billi tikkundanna lill-konvenuti jħallsu lill-atturi s-somma ta' Ewro erbat elef tmien mijha u ghaxar ewro u disgha u disghajn centezmu (€4,810.99), bl-imghax mid-data tan-notifika tar-rikors guramentat:-

- i. B'dan li ma jfissirx li qiegħed jigi approvat ir-rendikont moghti mill-konvenuti fir-rigward tal-wirt ta' Ignazio u Theodora konjugi Debono (Artikolu 391(1) tal-Kap. 12);
- ii. Jibqa' mpregudikat id-dritt tar-rikorrenti li jimpunjaw ir-rendikont moghti mill-konvenuti permezz ta' rikors guramentat kif kontemplat fl-Artikolu 392 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili u jekk ikun il-kaz ghall-pagament ulterjuri mingħand il-konvenuti⁷.

Spejjez kollha⁸ a karigu tal-konvenuti in kwantu dawn il-problemi nqalghu minhabba l-mod kif amministrav il-konvenuti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

⁷ Ghalkemm fl-att gudizzjarju prezentat waqt is-seduta tat-18 ta' Novembru 2011 jingħad li hu rikors guramentat, m'hemmx dubju li dan kellu jigi pprezentat fir-Registru u jithallas id-dritt tar-registru. B'rikors guramentat il-qorti qegħda tifhem li ssir kawza. F'dan ir-rigward kien ikun ferm iktar utli ghall-atturi li kieku baqgħu jigu ppatrocinati minn avukat għat-tal-kawza kollha u mhux sempliciment isibu avukat u jitolbu jiffirma n-numru mhux zghir ta' atti gudizzjarji li pprezentaw fejn dejjem jirrepetu l-istess affarijet.

⁸ Inoltre fl-ewwel sentenza nghatnat decizjoni favur l-atturi. Għalhekk il-konvenuti għandhom jagħmlu tajjeb ghall-ispejjez.